

Danıştay, Özelleşen Termik Santrallerin Çevreyi Kirleterek Çalışmasına Olanak Veren Düzenlemeyi Durdurdu...

TOKSİK ATIK YAYAN TERMİK SANTRALLERE YARGI FRENİ

TMMOB tarafından açılan davada, özelleştirilmiş termik santrallere çevre mevzuatına uymama olanağı sağlayan yönetmeliğin ilgili maddelerin yürütmesi, İdari Dava Daireleri Kurulu'nca durduruldu. Atıkların toksik nitelikte olduğuna vurgu yapılan kararda, "dava konusu düzenlemelerde hukuka uygunluk bulunmadığı ve anılan kuralların uygulanması halinde, insan ve çevre sağlığı üzerinde telafisi imkânsız veya güç zararlara sebep olacağı sonucuna varılmıştır" ifadelerine yer verildi.

TMMOB tarafından Resmi Gazete'de 26 Aralık 2019 tarihinde yayımlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin Elektrik Piyasası Kanunu'nun geçici 8. maddesi kapsamındaki özelleştirilen termik santrallerin atıklarının depolanmasında muafiyet getiren maddesinin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açılmıştı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na karşı açılan davada, "dip taraması faaliyeti sonucu elde edilen malzemenin" herhangi bir teste tabi tutulmaksızın II. sınıf depolama tesislerinde depolanabileceğini öngören maddesinin de iptali istemişti. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, dip taraması sonucu elde edilen malzemenin tehlikeli atık olabileceğine hükmederek, teste tabi tutulmaksızın tehlikesiz atıklar için kurulan tesislerinde depolanmasını, insan ve çevre sağlığı açısından hukuka aykırı buldu.

Atıklarının depolanmasına ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyen ve gerekli izinleri almayan termik santrallerin faaliyetlerinin durdurulacağı 31 Aralık 2019 tarihinden 5 gün önce yapılan yönetmelik değişikliğiyle,

bu santrallerin faaliyetlerine devam edilebilmesine olanak sağlandığının hatırlatıldığı kararda, yalnızca üniversitelerin çevre ve inşaat mühendisliği bölümlerinden alınacak bir rapor ile çalışmalarına devam edebilmelerine imkan tanındığı, belirtilerek, şu bilgilere verildi:

"Anılan değişiklikte, 31/12/2019 tarihine kadar henüz gerekli standartları sağlamamış olan elektrik üretim santrallerinin, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği gereğince, atıkların depolanabilmesi için alınması gereken 'çevre izin' ve 'çevre izin ve lisans belgesi' için gerekli olan 'geçici faaliyet belgesi' ve geçici faaliyet belgesi için gerekli olan 'düzenli depolama onay belgesi' ve 'il müdürlüğü uygunluk yazısı' yerine, üniversitelerin çevre ve inşaat mühendisliği bölümü öğretim üyelerince hazırlanacak akademik raporun yeterli görüleceğinin düzenlendiği.."

EÜAŞ ve bağlı ortaklıklarına ait olan sonradan özelleştirilen termik santrallerin kuruldukları tarihlere dikkat çekilen kararda, "Ülkemizde faaliyette bulunan EÜAŞ ve bağlı ortaklıklarına ait olan termik santrallerin üretime başladığı tarihler dikkate

alındığında, kurulduğu dönemin teknolojisiyle dizayn edilen bu tesislerin geçerli emisyon değerlerini sağlamakta güçlükler olabileceği" gerekçelerine yer verilen kararda, "Bu kapsamda, elektrik üretim santrallerinin faaliyetleri sonucu oluşan atıkların toksik nitelikte atıklar olduğu, yer altı ve yüzey suları ile tarım alanlarını kirlettikleri, çevre ve insan sağlığı açısından olumsuz etkilerinin olduğu" ifade edildi.

"Atıkların depolanabilmesine devam edilebilmesi için alınması gereken 'çevre izin' ve 'çevre izin ve lisans belgesi' için aranan akademik raporun, içeriğinin ne olacağı, hangi yetkinliğe sahip kişilerce verileceği, raporun kimler tarafından hangi kıstaslar göz önünde bulundurularak onaylanacağı konusunda gerekli ve yeterli açıklıkta düzenleme yapılmadığına işaret edilen kararda, şu ifadelerle düzenlemelerin yürütmesi durduruldu:

"Yukarıda belirtilen gerekçelerle, dava konusu düzenlemelerde hukuka uygunluk bulunmadığı ve anılan kuralların uygulanması halinde, insan ve çevre sağlığı üzerinde telafisi imkânsız veya güç zararlara sebep olacağı sonucuna varılmıştır."